

Jel a jászolban, a karácsonyfa alatt

„Azokban a napokban, Betlehemben, amíg ott tartózkodtak, beteltek Mária napjai, hogy megszüljön gyermekét. Világra hozta elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson.

A környéken pásztorok tanyáztak a szabad ég alatt, nyájukat őrizték az éjszakában. Egyszer csak megállt előttük az Úr angyala, és az Úr dicsősége beragyogta őket. Nagyon megrémültek.

Az angyal így szólt hozzájuk: „Ne féljete! Íme, jó hírt hozok nektek, amely nagy öröm lesz az egész népnek. Ma megszületett Megváltótok, az Úr Krisztus, Dávid városában. Ez lesz nektek a jel: Kisdedet találtok pólyába takarva és jászolba fektetve.”

Az angyalt hirtelen nagy mennyei sereg vette körül, Istent dicsőítve ezt zengték: „Dicsőség a magasságban Istennek, és béke a földön a jóakarátú embereknek!”

Miután az angyalok visszatértek a mennybe, a pásztorok így biztatták egymást: „Menjünk hát Betlehembe, nézzük meg a történetet, amelyet az Úr hírül adott

nekünk!” El is mentek sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő Kisdedet.

Miután látták, elbeszélték mindazt, amit korábban megtudtak a Gyermekekről. Aki csak hallotta, csodálkozott a pásztorok

elbeszélésén. Mária pedig szívébe véste szavaikat, és gyakran elgondolkodott rajtuk.

A pásztorok ezután hazatértek. Dicsérték és magasztalták Istent mindazokért, amit láttak és hallottak, pontosan úgy, amint előtte megmondták nekik.” (Lukács 2, 6-20) A világ legcsodálatosabb eseménye, s az emberiség legszebb története kezdettől fogva megragadja és átjárja minden jószándékú, s jóra törekvő ember szívét mind a mai napig és a világ végezetéig. A vele kapcsolatba kíváncsi törekvőből most egyet emelek ki és ajánlok Kedves Olvasóim figyelmébe.

A jászol-állítás szokása az ősegyház jászol-tiszteletéből sarjadt. A Protoevangélium Jakobi, a palesztinai Szent Jusztin vértanú és Origenes egyházatya adatai bizonyítják, hogy Betlehemben

a szent barlang és benne a jászol tisztelete a második évszázad közepe óta virágzott. Szent Jeromos és Nola Szent Paulin megírják, hogy Hadriánus császár (117-138) megalázta a betlehemi szent helyet, mert egy Adonis-templomot épített föléje. A nép azonban annál jobban ragaszkodott hozzá. E meghatározó tisztelet koronája gyanánt Nagy Konstantin császár 330-ban bazilikát építtetett a barlang fölé, amely ma is a keresztény világ egyik legrégebbi és egyik legértékesebb temploma. A bazilika alatti barlang déli fülkéjében volt Urunk jászola. Ma ott egy 1 méter hosszú és 30 cm mély sziklateknő van. Ebben, vagy mellette lehetett egy fából készített jászol. Épen maradt öt deszkáját később Rómába vitték, ott a Libérius pápa (352-366) által építtetett bazilikában helyezték el. Ezt a templomot attól kezdve Sancta Maria ad Praesepe (”Szűz Mária a jászolnál”) néven is nevezték. Ma Santa Maria Maggiore a neve. Az ezüst és kristályfoglatba rakott jászolereklyéket e templom egyik kápolnájában helyezték el. A római „betlehem” és Liberius pápának a jászolnál – ad praesepe – mondott éjjeli szentmiseje lett a nyugati egyházban a jászol-tisztelet, a jászolállítás és az éjjeli szentmise kiindulópontja.

Karácsony ünnepe és vele együtt a római mintára (jászolban fekvő, pólyákba takart Kisdéd, mellette Szent József és Szűz Mária értékes szobrocskáival) berendezett jászol tehát nyugaton a IV. század második felétől kezdve egyre jobbra elterjedt. A jászolban fekvő Kisdéd, Mária és József mellett idővel feltűnnek az angyalok, a pásztorok bárányokkal, az ökör és a szamár is, majd a napkeleti bölcsek kincses zsák-

Gárdonyi Géza: **Fel nagy örömré**

2. Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
báronyos ágya nincs neki itt;
csak ez a szalma, koldusi hely,
rá melege a marha lehel.
Egyszerű pásztor, térdeden állj,
mert ez az égi s földi Király!

jaikkal, tevéikkel. A templomi jászolállításban feltétlenül jelen van egy lelki zárandoklás igénye is: „Betlehembe ne menjünk, fel-találjuk / Jelen e szent oltáron, s magasztaljuk. / Mert szívünk ha tiszta és ártatlan, / Kedvesebb az neki, mint az arany. / énekeljük kedves karácsonyi énekünkben (Ho 18/3). A hívek tömegei ezért jelképesen akarták, s akarják ma is leróni tiszteletüket és hódolatukat a művészileg megjelenített templomi „Betlehemben” az Isten által adott szent Jel, az Istenfia előtt, aki kisdéd alakjában jött

Legyen minden magyar család is igazi Betlehem, ahol szerényen, tisztán, őszinte szeretettel befogadják az Isten Fiát Jézust, s akiket Ő megáld azzal a felülmúlhatatlan örömmel és békével, amelyet Isten tud árasztani a benne hívők szívébe. Ilyen áldott Szent Karácsonyt kívánok Kedves Olvasóimnak!

László atya

közénk a legegyszerűbb és leg-szerényebb körülmények között a karácsonyi éjszaka csendjében. Ez az isteni stílus váltotta, s váltja ki manapság is az egyre gyarapodó igényt az Istennel, a Szeretettel

való találkozásra a jószándékú emberekben a templomokban és az otthoni karácsonyfa körül.

Szerezzen igaz, mélységes lelki örömet az Isten szent Jele, a kisdéd Jézus minden Kedves Olva-

sómnak Szentkarácsony ünnepén és maradandóan az új esztendő napjaiban is.

Szeretettel kívánom,

Takács László plébános
Nádasdról

Hírmondónk aktuális számának tartalmáról

„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem is kevély. Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel. Nem örül a gonosz-ságnak, örömet az igazság győzelmében leli. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel. A szeretet nem szűnik meg soha.”
(Pál apostol 1Kor 13,4-8)

Hívők vagyunk vagy sem, az adventi időszak különleges napokat és heteket foglal el szívünkben. Ahogy szaporodnak a meggyújtott gyertyák az adventi koszorún, Karácsony közeledtével egy belső indíttatást érzünk arra, hogy jót tegyünk. Tegyük valamit, ami elnyeri édesanyánk, édesapánk tetszését; csináljunk valamit, amihez fiú- vagy lánytestvérünk év közben nincs hozzászokva tőlünk; ragadjuk meg az alkalmat, és segítsünk egy környezetünkben élők, aki nem mer minket megkérni; adakozzunk bajba jutott ismerős és ismeretlen számára. Több időt töltünk szereteteinkkel, gyermekünkkel, idős, beteg szülőnkkel, jó szóra, vigasztalásra vágyó barátainkkal.

Ez a lelkünk legbensőbb mélyéről felfakadó, jótétre sarkalló igény egy igazán őszinte érzés. Hiszem azt, hogy mindannyiunkban benne él, mélyen bennünk gyökerezik.

Szeretetnek hívják.

Olyan jótéteményre sarkall, ami önzetlen, tiszta, nem vár viszonzásra, nem méricskél, nem nézi, hogy érdekeink mentén való-e. És ez az érdek-nélküliség adja a legnagyobb értékét.

Úgy adni, hogy a másik ne tudja viszonzni – ez nem csak egy bibliai fordulat, hanem a jócselekedetnek a legmagasabb szintű definíciója.

Karácsonyi számunkban községünk egykori káplánja, ma aranymiséjét ünneplő plébános is ezt fejt ki mondandójában: egyre gyarapodó igény mutatkozik az Istennel, a Szeretettel való találkozásra a jószándékú emberekben. Ezt a belső késztetést tapasztaljuk, amikor egy beteg kisfiú és az őt gondosan ápoló nagymama szándékára adakozunk. E szeretet megtapasztalásáért gyűlünk össze adventi koszorút készíteni, vagy kisgyermekünkkel a Jézuskát várni Karácsony délutánján, együtt résztvenni és imádkozni az éjféle szentmisén, majd forralt borral egy szívvel koccintani, és egymásnak csak egyszerűen örülni.

Általában azt követeli a szófordulat, hogy milyen jó is lenne ezt a szeretettel időszakot egész évre kiterjeszteni. Ám, ha újra sikerült mélyen megtapasztalnunk a Karácsony előtti várakozás felemelkedettségét, ha felidéztük magunkban gyerekkorunk Szentestét váró izgalmát, ha csak megéreztek a fenyő illatát az éjféle misére belépve, akkor igazán nincs miért aggódnunk magunk miatt. Ott él bennünk a szeretet, aki, vagy ami: türelmes, jóságos, nem féltékeny..., ahogy Szent Pál írja Szeretethimnuszában (fentebb).

A Magyarlakai Hírmondó szerkesztői nevében is kívánom, hogy ezzel a szeretettel bőségesen átitatott érzést élje át napról napra minden olvasónk a közelgő szép ünnepre, Karácsonyra készülődve!

TARTALOM:

Jászol a karácsonyfa alatt	1	Kultúra-közélet.....	10
Aktuális számunkról	2	Kábítószerek.....	12
Iskolai beszámoló.....	4	Hitélet.....	13
Karácsonyi készülődés az óvodában	6	Sportkörü képek.....	14
Magyarlak aranylapjairól.....	7	EFI rendezvény.....	15
Tökmagolaj készítés – 2. rész	8	Önkormányzati hírek	16
M8-as gyorsforgalmi út	9	Hirdetmények, egyebek.....	20

IMPRESSZUM: Magyarlakai Hírmondó – Magyarlak község közéleti és kulturális lapja. lapja. Vezető szerkesztő: **Frigy József**. Kiadja: Magyarlak Község Önkormányzata. Felelős kiadó: **Monek Gyula** polgármester. Nyomdai előkészítés: **Mesics Róbert**. Nyomtatás: **Palatia Nyomda és Kiadó Kft.** Megjelenik: negyedévente.

Pusztai Sándor lírai keretbe foglalta az evangéliumot:

Betlehemi éj

A hold beszűrt a kunyhórepedésen,
Ezüst halmot hintett szerte szépen.
A glória már fényes messze zengett.
Elaludtak. Szendergett a Gyermekek.
Mária édesen, a bölcsőre hajolva,
József, az ács, s fejénél a szalma.
Aludt a csaci és a hű ökör.
Ez éjjel nem riadt egy kutya se föl.
Bogrács alatt a tűz, csuporban a tej,
A fák, a bokrok, mind. És száz virágkehely.
Aludt a jószág. A tágas gádorok.
A mindig virrasztó csordapásztorok.
Egy kis bari, tán álman, bégetett.
Sóhaja gyapjak taváb veszett.
Aludt a ház. A csend. A kispatak.
Háztető a nád. S a ház előtti pad.
Aludt a szerszám, a szíj, ostonon a nyél.
Gyalogúton, állva, elaludt a szél.
Gyöngyháztollú szárnyal mind, a madarak.
Aludt az éj is, egy nagy fa alatt...

A glória már csak szinte zümmögött,
Mint a hold zenéje alvó fű között.

A Hűség virraszt csak
Léptét hallani,
Hogy ébren legyen itt
Mindig valaki...

A kora középkori költő – Angelus Silesius – is a mi szívünkhöz szól:

Karácsonyi párversek

Emberré lett az Úr, szalmán kapott helyet,
Hogy széna-szalma én már soha ne legyek.

Alázat s gyermeki lélek mily szent dolog!
Kik látták az Urat elsőnek? Pásztorok.

Mért mondod, hogy a Nagy kicsinnyé nem lehet,
S a porszem képtelen felfogni az eget?

Nézd a Szűz Gyermevét! S a szűk jászolt tekintsed:
Benne a föld s az ég és száz világ pihent meg.

Bizony a szíved is kicsi jászol ha lenne,
Újra jönne az Úr s gyermekként megszületne.

Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben,
Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.

(Csanád Béla fordítása)

Aranymise Magyarlakon

Október 14-én ünnepi szentmisére gyülekeztünk Magyarlakon, Takács László nádasdi plébános atya egyházközségünket is megtisztelte Aranymiséje bemutatásával. László atyát a szentmise elején több okból is köszöntöttük. Elsősorban természetesen mint az 50 éves papi jubileumát ünneplő lelkipásztort, másodsorban mint községünk egykori káplánját üdvözlöttük. Nem utolsósorban pedig falunk jelenkori plébánosának – Gyula atyának – testvérbátyját tisztelhetjük az aranymiséjét celebráló atya személyében.

László atya szentbeszédében örömmel emlékezett 1968. június 23-i felszentelésére. Kovács Sándor püspök atya betegsége miatt Winkler József szombathelyi segédpüspök szentelte fel, újmiséjét Gasztonyban mondta június 30-án. Újmisési papi jelmondata: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta érte.” (János 3,16)

Második kápláni szolgálati helye volt Rábakethely 1970-72-ben, melynek Magyarlak is fiúája volt. Falunkhoz, egykori híveihez is több szeretetteljes emlék fűzi. Elmondta azt is, hogy mindig örömmel érkezik Magyarlakra, a szépen rendezett falu és az itt élők vendégszerető barátsága jó érzéssel tölti el minden alkalommal.

A szentmise végén aranymisés áldásban részesített bennünket László atya.

A Hírmondó hasábjain keresztül a magyarlakai hívek nevében mi pedig kívánunk további lelkipásztori szolgálatához jó egészséget! Jézus Krisztus árássa ki reá üdvözítő kegyelmét, és a Boldogságos Szűz Mária oltalmazza őt útjain!

Frigy József

Október-november-december az iskolában

Az elmúlt három hónap eseménydús volt kis közösségünk számára. Megemlékezések nemzetünk sorsát formáló eseményekről, bemutató rendezvény, Halloween disco, egészségtúra, műsor az időseknek, látogatás a szentgotthárdi fürdőben, könyvtári foglalkozások és még a Mikulás ellátogatott hozzánk.

Október 5-én ötödik osztályosaink segítségével idéztük fel az 1849. október 6-án Aradon történeteket, és hajtottunk fejet a 13 hős honvédtiszt emléke előtt. A megemlékezés szereplőit Tóthné Takács Hajnalka tanárnő készítette fel.

Alig fejeződött be a tizenhárom vértanú tiszteletére rendezett műsor, tanulóink Bognár Szilvia tanárnő irányításával már nemzeti ünnepünk, október 23-a méltó megünneplésére készültek. Az ünnepi összeállításban iskolánk második, harmadik és nyolcadik osztályosai vettek részt.

Október végén nemcsak az 1956-os forradalom eseményeit felidőző műsor próbái zajlottak. Délutánonként nem tanulószobai foglalkozásra, felzárkóztató órákra érkeztek a gyerekek, hanem táncpróbára. Az őszi szünet előtti utolsó péntek délutánja évek óta a Halloween diszkó időpontja. Felső tagozatos tanulóink ekkor a nyolcadikosok által feldíszített folyosó „színpadán” bemutatják az önállóan betanult táncaikat. Idén sem volt ez másként.

Az őszi szünet után újabb fellépésre készültek diákjaink. „Bemutatózik iskolánk” címmel, hagyományteremtő céllal a diákönkormányzat javára becsületkasszás rendezvényt szerveztünk. Köszönjük minden kedves vendégünknek, hogy megtisztelt bennünket jelenlétével, tapssal, pénzzel támogatta a fellépőket. A becsületkasszába közel százezer forint került, köszönjük.

A bemutatók néhány emlékezetes pillanata fotókon:

Második osztályosok a színpadon

Első és második osztályosaink közös dala

A harmadik és negyedik osztályosok is bemutatták milyen ügyesek

A negyedikes nyuszi diákok

Horváth Gergő 4. osztályos tanuló mesél

A fellépésekre való készülés próbáinak szünetében, kihasználva a hosszúra nyúlt napsütéses őszi időt, kirándultunk a Magyarlakai Szőlőhegyen. A túra közben megálltunk a Brenner János turistaháznál, majd folytattuk utunkat a Szentkúthoz.

Egészségtúrázóink a Szentkútnál

Az egészséges életmódra nevelés terén mindig számíthatunk a Kistérségi Egészségfejlesztési Iroda munkatársaira. Decemberben a segítségükkel egy pihentető, játékos délelőttöt tölthettek el tanulóink a St.Gotthard Spa & Wellness fürdőben.

Pillanatképek az EFI által szervezett fürdő látogatásról

December 5-én éjszaka iskolánkba is eljött a Mikulás. A felsők padjára letette a Roma Kisebbségi Önkormányzat ajándékát. Hatodikán délelőtt visszatért, és a kicsiknek személyesen adta át az édességekkel teli csomagokat.

A Mikulás és a gyerekek

A Magyarlakai Hírmondó minden kedves olvasójának szeretetteljes szép karácsonyt kívánunk és szeretettel várjuk iskolánkba!

A Magyarlak-Csörötnék Általános Iskolája tanulói és dolgozói
Kovács Zsuzsanna, tagintézmény-vezető

Óvodai hírek

A 2018/19-es nevelési évet 18 fő 3-7 éves korú gyermekkel kezdtük.

A csoport nagy részét a kiscsoportos korosztály alkotja. Folyamatosan beszoktak a nagyok segítségével, jól alkalmazkodtak egymáshoz a különböző életkorú óvodásaink.

Az elmúlt időszakban Szentgotthárdon, Rábagyarmaton, illetve Csörötneken is voltunk színházban, minden alkalom nagy élmény volt a gyermekek számára. Az összes előadásra önkormányzati autóval utazhattunk. Egy másik színház, a Meseláda színház pedig óvodánkban tartott előadást, kézműves tevékenységgel összekötve.

December 6-án már nagyon türelmetlenül vártuk a télapót, egy kis műsorral kedveskedtünk neki. Otthonaikban már előző este meglátogatta a Mikulás a gyermekeket.

Minden hagyományos ünnepünk előtt megajándékoz bennünket Cséve József és Ede bácsi, hosszú évek óta mindig gondolkodik ránk, az idei évben sem feledkeztek meg rólunk. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani nekik, egyúttal kellemes ünnepeket és jó egészséget kívánunk a gyermekek nevében!

A következő időszakban már karácsonyra készülődünk. Egy kis műsorral, sokféle érdekes tevékenységgel. Önkormányzatunk támogatásából az idei évben is sok ajándék kerül az óvoda karácsonyfája alá, a gyermekek nagy-nagy örömére.

Rojkó Gáborné
tagóvoda-vezető

Visszapillantó – Tél

A régebbi időkben Magyarlak belterületének, a mai bolt melletti ároknál húzódó határától egészen a Háromház határárt képező mai Erdő utcáig szántóföldek foglalták el a Postaút mindkét oldalát. Akkoriban ezt az utcát Határútnak is nevezték. A két falu közötti Hegyoldalban számtalan állandó, illetve alkalmi forrás fakadt, amelyeknek vize az esőzések, illetve a hóolvadás során a domboldalról lefolyó vizekkel együtt a Postaút déli oldalán lévő szántóföldekre csorgott. Ezért ezek a földek általában vizenyősek voltak.

Az Erdőkepe és a tőle keletre fekvő Sárosföld közepén egy nyugat-kelet irányú árok vezette le ezeket a vizeket, amelyek egyesülve a Cigányutcától nyugatra fekvő Úrmezőről levezető árkok vizével, a terület legmélyebb pontján, a mai bolttal szemközt futottak össze. Innen, a már mondott,

bolt melletti árok – amely felett a Postaút egy réges-régi, terméskövekből falazott, boltíves hídon vezet át – vitte a vizet az Újréten keresztül a Rába felé.

Még az 1820-as években történt, hogy a Rábának, a nem sokkal korábban felépült Gát miatt megbolygatott árvízi sodrásai megszággatták a Postaúttól északra fekvő házak telkeit, egyik-másikból meglehetősen sokat elhordva. Ekkor kényszerült rá a csörötneki malom és a hozzátartozó rőzsegát tulajdonosa, a szentgotthárdi uradalom, hogy az árvizek ellen egy gátat emeljen, amely az akkori szélső házak telkének végétől egészen a rőzsegáig húzódott, elterelve a kertek aljából az áradást.

Igen ám, de ez a gát most meg fenntartotta az egész Hegyoldalról a fentebb mondott árkokon lefolyó vizeket. Így keletkezett a védőgát mögött, az Újrétben egy

tó, amelyet Bekes-tónak neveztek. Ennek a Bekes-tónak a sekély vize telente szépen befagyott, sima felülete kiválóan alkalmas volt arra, hogy a falu apraja-nagyja biztonságban élvezze a téli sportok örömeit. A Bekes-tó jege napról-napra meg is telt csúszkáló, korcsolyázó népekkel.

A tél hagyományosan a disznóölés ideje is. Régebben szinte minden család tartott disznót. Az egyik hízott disznó levágását általában karácsony előttre időzítették. A disznóölés valóságos családi ünnep volt. Ilyenkor összegyűlt a rokonság. Már csak azért is, mert a sikeres disznóölés egyik titka, a szakértelem mellett, a kellő túlerő volt. A disznóölés ma sem ment ki a divatból, de már nem űzik minden háznál, sőt vannak olyan települések, ahol közösségi programként, látványosságként rendezik meg.

Magyarics István

Nyolcadikosok tornaórája a Bekes-tó jegén

Első sor: Krajczár Mária (Tóth Mártonné), Tátrai Magdolna (Krajczár Imréné), Sipos Anna, Háklár Margit, Monek Terézia (Báger Ferencné).

Hátsó sor: Lőrinc Mária, Magyar Miklós, Mesics/Kuruc/Károly, Herczeg Éva, Kovács Mária (Tóka Ferencné), Báger Terézia (Magyar Miklósné), Lang Anna (Dancsecs Ferencné), Kovács József.

Disznóölés 1. – Túl a nehezen

Lancsák Sándor, Magyarics Ferenc, Lancsák László, Magyarics Imre, Magyarics István.

Disznóölés 2. – Már a gyerekek is előmerészkedhetnek

Mesics Ferenc, Kovács Ferencné, Tolnai Péterné (Kovács Borbála), Pánovicsné (Kovács Terézia), Mesics Ferencné (Szukics Irma), Tóth Mártonné, Kovács/Kápic/ Ferenc, Tolnai Petra, Pánovics István, Pánovics János.

Tökmagolaj készítés Magyarlakon – 2. rész

Előző számunkban eljutottunk a töktermés betakarításán keresztül a tök kimagozásáig és szárításáig. A további munkálatok már a tökmagolaj, mint végtermék előállítását célozzák meg.

November 7-én e célból mentünk Szlovéniába. Hosszú évek óta ugyanabba az olajütőbe megyünk, amely nagyon korszerűen felszerelt, tiszta műhellyel rendelkezik. Egy több generációs családi vállalkozásról van szó, több mint ötven éve olajütéssel foglalkoznak.

A szárított tökmagot lemérik, majd kb. 25-27 kilogrammot darálnak le egyszerre, mert ennyi az ideális mennyiség az üstben való kisütéshez. A darálóból egy csőrendszeren keresztül kerül a keverőtálba a ledarált mag. Itt vizet és só-t tesznek hozzá, majd géppel összekeverik. Közben az üstöt felfűtik, és ebbe öntik a tökmagmasszát. Itt is gép segít keverni, de kézzel is besegítünk.

Mikor megfelelő színűre pirult, a sokat tapasztalt főnök jelzi, hogy kocsiba lehet önteni az anyagot. Innen lapáttal a sajtolóba tesznek kb. 3 kilogramm masszát, majd közéje fém lapokat raknak, míg meg nem telik a prés tégelye. Ekkor kb. 200-250 bar nyomással összenyomják, és a kész olaj máris csordogál a hordóba.

Itthon 1-2 napig állni hagyjuk az olajat, majd családi címkével ellátott flakonokba palackozzuk az „Őrség zöld aranyát”.

Mesics László

Épül az új M8-as gyorsforgalmi út – 1. rész

Az idei évben elkezdődött az M8 gyorsforgalmi út Körmen-d-kelet (86. sz. főút) – Ráabafüzes (osztrák országhatár) közötti szakaszának építése. Az alapkövetelés 2018. március 8-án került sor, többek között V. Németh Zsolt, térségünk országgyűlési képviselőjének jelenlétében.

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF) tervei szerint 28.9 kilométer hosszú lesz az új út nyomvonala. A NIF 2x2 forgalmi sávos autópályára kapott engedélyt még 2013-ban az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőségtől. Az M8-as szakasz azonban ütemezetten fog megvalósulni. Az I. ütemű kiépítés során az egyik felpálya (jobb pálya) épül meg, és 2x1 sávos autópályaként fog üzemelni - helyenként előzési sávos szakaszokkal. Az autópályát mintegy 30 kilométeres új szakaszát a Duna Aszfalt, illetve a Mészáros és Mészáros Kft. konzorciuma kivitelez. A kivitelezés nettó összege 62 milliárd forint, a projekt két szakaszra bontva valósul meg Körmen-d és Vasszentmihály között

19.4 km, Vasszentmihálytól Ráabafüzesig 9.45 kilométeren. Az új utat várhatóan 2021 első negyedévében adják át a forgalomnak.

Közelünkben a szentgotthárdi vagy a vasszentmihályi csomóponton keresztül hajthatunk majd fel az autópályára. A teljes szakaszon még Csákánydoroszlónál és Körmen-d keleti valamint nyugati részén lesz egy-egy csomópont. A teljes szakaszon 22 felüljáró és 13 aluljáró épül. Ha Magyar-lakról Körmen-d irányába tartunk, akkor a rönöki vasútállomás és a jelenlegi 8-as főút között is épül egy felüljáró.

Külön érdekessége, látványossága lesz az autópályának a Vasszentmihály és Nemesmedves között megépülő 574 méter hosszú völgyhíd.

Épül ezen felül Szentgotthárdnál egy komplex pihenő, Gasztonymál pedig egy egyszerű pihenő is. A jelenlegi munkálatok is eléggé látványosak, a földmunkákon túl már a felüljárók tartószerkezetének betonozásai munkálatai is zajlanak.

Néhány fotónkon már jól kivehető az új út pontos nyomvonala, a gépek az időjárás függvényében folyamatosan alakítják az út alapjait.

A határ túloldalán is épül az S7 jelzésű Fürstenfeldi gyorsforgalmi út, mely az osztrák A2-es autópályát köti össze – Riegersdorftól kiindulva Heiligenkreuzig tartó 28.4 km-es szakasz – a mi leendő M8-asunkkal. Az osztrák munkálatok várhatóan 2023 végére készülnek el.

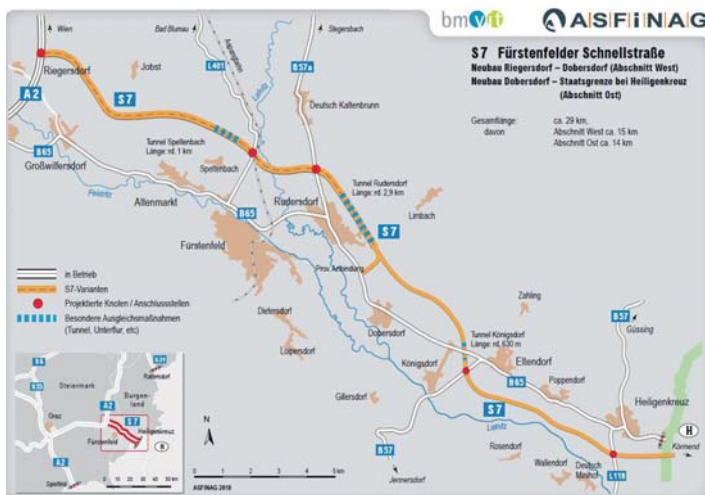
További Hírmondóinkban ifj. Tóth Mártonnal közösen szeretnénk folyamatosan tájékoztatást nyújtani e térségünk számára oly fontos beruházásról.

Fotó: Tóth Márton

Forrás: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF) - <https://nif.hu/2018/03/letettek-az-m8-autout-kormend-rabafuzes-orszaghatar-szakasz-alapkovet/>

Forrás: ASFINAG - <https://www.asfinag.at/verkehrssicherheit/bauen/bauprojekte/s-7-fuerstenfelder-schnellstrasse/>

Frigy József

Szakedolgozat Magyarlarokról

Amikor októberben kaptam egy üzenetet egy fiatal lánytól, rögtön tudtam, hogy falunkat különleges megtiszteltetés érte. Ez a fiatal lány Magyarics Istvánnak Magyarlakról írt kézírata felől érdeklődött, mivel forrásként használta szakdolgozatának elkészítéséhez. Sajnos én nem tudtam segíteni, azóta már sikerült felvennie a kapcsolatot a szerzővel, de érdeklődéssel fordultam a szakdolgozat témája felé, így megkértem, tájékoztassa a település lakóit vizsgálata eredményéről.

Sulics Renáta rábakethelyi lakos vagyok. Az ELTE Savaria Egyetemi Központ ének-zene, magyar nyelv és irodalom MA tanár szakos hallgatójaként januárban államvizgázom. Az alapszakot 2016-ban fejeztem be, és még az év őszén kezdtem el a mesterszakos tanulmányaimat. A diplomamunkám egyik része a szakdolgozat, melynek címe „Nyelvi változás és attitűdök Szentgotthárd környékén”.

Magyarlakon, Csörötneken és Rábagyarmaton végeztem a kutatásomat. Az anyaggyűjtésem módszerül a diktafonos szövegfelvételt

választottam. A nyár folyamán készítettem el az interjúkat a fiatalok, a közép- és időskorúak körében.

Hogy miért is esett a választásom Magyarlak településre? Régóta foglalkoztatnak a magyar dialektusok és a nyelvjárásban beszélők helyzete, életmódja. Ezen belül is legfőképpen a nyugat-dunántúli nyelvjárási régió tájnyelvi jelenségei felől érdeklődöm. Rengeteg szakirodalom áll rendelkezésünkre ezek jellemzőiről, jellegzetességeiről, azonban én is szerettem volna a jelen lévő jelenségeket megvizsgálni, elemezni. Magyarlak község bemutatását „Magyarics István: Szülőfalunk, Magyarlak történetének rövid vázlata” című kézírata alapján dolgoztam fel. Témaválasztásom háttérében a kérdés iránti érdeklődésem túl beszélt nyelvünk fontosságának kiemelése és ápolása áll, illetve az emberek figyelmének felhívása arra, hogy mekkora kincset is őriznek a tulajdonukban, melyet bátran használjanak, és ne hagyják az értékeik hanyatlását. Ne engedjük, hogy feledésbe merüljön nyelvünk változatosságának szépsége, mint féltett értékiink, elevenít-

Sulics Renáta
(Fotó: Mihajliv Renáta)

siük fel a nyelv régi hagyományait, változatait és népi elemeit.

A nyelvállapot tanulmányozása mellett a területi jellemzők alkalmazására is kitértem a dolgozatomban. Emellett a felől is érdeklődtem, hogy az adatközlőim milyen tudatossággal és milyen környezetben használják a regionális sajátosságokat, illetve hogyan vélekednek a területi nyelvhasználatról, mi a véleményük arról, hogy vajon 30–40 év múlva milyen változások érintik majd a nyelvüket.

Az urbanizáció, a tömegtájékoztatási eszközök terjedése és fejlődése nemcsak az életformára voltak hatással. Az emberek nyelvhaszná-

latát elemezve jelentős változást figyelhetünk meg. A fiatalok és a középkorúak beszédét vizsgálva nem minden esetben figyelhettem meg a régi, úgynevezett falusi „tájszólást”, teljes mértékben érződik az iskolák, illetve a tanulás segítésére, megkönnyítésére használt internetes források hatása. Következésképp az idősektől sikerült kigyűjtenem a legtöbb különböző nyelvjárási jelenségeket. Úgy gondolom, hogy nemcsak időszerről, de létfontosságú is maga a nyelvi kutatás, a településeken ma még jellemző jelenségek, nyelvjárási adatok rögzítése az imént említett változások miatt.

Köszönjük szépen Renátának, hogy településünk részt vehetett egy ilyen fontos vizsgálatban és egyben örülünk, hogy némiképp hozzájárulhattunk szakdolgozatának elkészítéséhez. Az elkészült anyagot hamarosan teljes egészében elolvashatják a község honlapján, természetesen Renáta hozzájárulásával.

Magyarlak község lakói sok sikert kívánnak az Államvizsgálathoz!

Markóné Magyarics Bettina

MIKE hírek

Egyesületünk idén is szorgosan dolgozott a vállalt rendezvények megszervezésén és lebonyolításán. Minden évben a Gyermeknapkal kezdődik a sorozat, mely úgy gondolom ismét elnyerte kicsik és nagyok tetszését. A rendőrség által felállított akadálypálya és vetélkedő, az ugráló várak és kosárlabdahinta mind a gyermekek mind a szülők körében nagy sikert arattak.

A következő fiatalokat is érintő rendezvény a Tökfaragó rendezvényünk volt. Szerencsére ismét igazán mutatós tökök készültek, és itt kerültek bemutatásra az egyesület új készség és mozgásfejlesztő játéka (képeinken), melyeket igyekszünk folyamatosan bővíteni.

Jövőre ünnepli a Tökfaragó a 10. évfordulóját, hiszen 2009-ben ez volt az Egyesület első fiataloknak szóló rendezvénye, melynek sikere máig töretlen. Minden tudásunkkal azon leszünk, hogy jövőre minél színvonalasabban meg tudjuk ünnepelni ezt a kerek évfordulót.

Három feladatunk maradt idén, a december 16-án megrendezésre kerülő Karácsonyváró ünnepség, melyre műsorral, mézeskalács-süttel és újabb játékokkal készülünk. Ezen kívül Szenteste délután

egy „Jézuska váró” játszóházba invitáljuk a szülőket és a kicsiket, valamint természetesen a szokásos Éjféli mise utáni Forraltborozás sem maradhat el.

Egyesületünk továbbra is szívesen fogadja a szülők és nagyszülők segítségét a rendezvények megszervezésében és lebonyolításában egyaránt. Tegyenek javaslatot új rendezvények megszervezésére a Magyarlakai Ifjúsági Kulturális Egyesület Facebook oldalán, ezenkívül szívesen vesszük új tagok jelentkezését.

Köszönjük szépen minden támogatóknak, szülőknek, fiataloknak és az egyesület tagjainak az egész évben nyújtott segítséget.

Egyesületünk Áldott, békés Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új évet kíván Magyarlak Község lakóinak!

Markóné Magyarics Bettina

Rendezvényfelhívás

A Magyarlakai Ifjúsági Kulturális Egyesület szeretettel várja a szülőket és gyermekeket december 24-én délután 15:00 órától a Művelődési Ház nagytermében „Jézuskaváró” rendezvényére. Hogy az otthoni készülődés a család számára zavartalanul teljék, este 18:00 óráig várjuk a gyermekeket játszóházzal és kézműves foglalkozással.

Markóné Magyarics Bettina

Bajánsenyei színjátszók Magyarlakon

2018. december 2-án vasárnap a délutáni órákban kezdődő előadással szórakoztatta a szépszájú közönségét a Bajánsenyei Kerkabarka Társulat a magyarlakai kultúrházban.

Zilahy Lajos: A házasságszédelő című színdarabja került előadásra, melynek cselekménye a békebeli időkben játszódik. A szereplők sajátos kreativitásukkal külön-külön egyéniségeket jelenítettek meg a színpadon.

Bátran mondhatom, a bajánsenyeiek előadása minden várakozást felülmúlt, a humoros színjáték óriási sikert aratott Magyarlakon.

Monek Gyula

Adventi koszorúkötés

December 1-jén adventi koszorúkötő rendezvényre invitáltuk a település lakóit. A Krisztina virágbolt segítségével ismét mindenki elkészíthette az adventi időszakban otthonát ékesítő koszorúját.

Az előző évekhez hasonlóan óriási érdeklődés övezte a rendezvényt. A kellemes délután során koszorúk, tálak és mutatós díszek készültek. A gyönyörű díszítőelemek, szalagok, gyertyák és hangulatos

zene egyaránt adventi hangulatot kölcsönöztek a Művelődési Ház nagytermének. Bár a rendezvény minden évben rengeteg látogatót vonz, felmerült annak gondolata, hogy jövőre újdonságot csempészünk az adventi hagyományok közé. Erre vonatkozó javaslatokat szívesen fogadunk.

Markóné Magyarics Bettina

Kábítószeres – 1.

Amikor a környezetünkben azt a szót halljuk, hogy kábítószer, általában valami nagyon veszélyes, bűnös, alvilági dologgal asszociáljuk. Tudni kell azonban, hogy nem minden kábítószer használat minősül bűnnek és nem minden kábítószer alvilági, a veszélyesség azonban mindegyikre igaz.

Tisztázzuk azt, mit fed ez a szó, hogy kábítószer. Ez a megnevezés a köznyelvben egy nagyon elterjedt szóhasználat és meglehetősen általános is. A kábítószer (pszichoaktív szer, drog) magába foglalja mindazokat a természetes és mesterséges anyagokat, amelyek a szervezetbe kerülve a központi idegrendszerre hatva megváltoztatják annak működését, befolyásolják a gondolkodást, észlelést és érzékelést és ezeknek a szereknek a hiánya elvonási tünetekkel jár. A szintén gyakran használatos drog szó magyar értelmezés szerint bizonyos (növényi, állati) részeket jelöl, amelyekben az adott halóanyag a legnagyobb mértékben előfordul. A köznyelvben azonban szinte kizárólag csak a kábítószer szinonimájaként van jelen.

pító, érzéstelenítő, feszültségoldó hatással rendelkeznek. Ilyen az alkohol, az ópium és annak minden származéka, így a morfin, kodein, papaverin, heroin is. Pszichedelikus szereknek nevezzük azokat az anyagokat, amelyeknek hatására a tudattalan és szubjektív tartalmakat valóságosnak érzékeljük, ilyen szer az LSD (lizergsav-dietilamid), meszkalin. A serkentő hatású drogok fokozzák a szellemi és fizikai aktivitást, ilyen a koffein, amfetamin, kokain. A nyugtató hatású szerek talán a legismertebbek és a legtöbbet használt szerek, ezeket a gyógyászatban is gyakrabban használjuk, ilyenek az ún. benzodiazepin származékok, mint a diazepam, nitrazepam, klórdiazepoxid. A hallucinogén anyagok (delíriáns szerek) álomszerű, alacsony tudatossági szintű hallucinációkat okoznak. Ilyen hatásúak bizonyos gomba hatóanyagok, nadragulya, maszlag. Fontos megjegyezni azonban, hogy ezek a hatások nem mindig különülnek el egymástól élesen. Fő hatásként kiemelhető bizonyos tulajdonság, de egyes nyugtatók hallucinogének lehetnek, (főleg más szerek környezetében,

(amikor a beteg semmilyen más módon nem hozható olyan állapotba, hogy pihenessen, vagy hogy érdemben lehessen kommunikálni vele), míg egyes kábítószeresek a krónikus, semmivel nem csillapítható, erős fájdalom esetében nyújtanak nagy segítséget (morfin, kodein használata amputált, daganatos betegek esetében).

A gyógyászati felhasználást követi a kábítószeresek szociális használata, gondoljunk csak az alkoholra, amely szinte minden felnőttkorú társadalmi összejövetelen, családi vacsorán, esküvőn, keresztemlőn szükségszerűen jelen levő drog. Említésre méltó a kábító hatású anyagok vallási használata is, ennek tipikus példája a sámánizmus. A szórakozás és kikapcsolódás során használt kábítószeresek előállítás, forgalmazása és használata is törvénybe ütközik, ez azonban nem akadályozza meg széles körű elterjedését.

A kábítószeresek minősülő anyagok tárháza napjainkban szinte végtelen, ráadásul állandóan újul és változik. Előfordul, hogy a már meglévő, ismert hatású szer apró kémiai változtatás során egy erősebb, hatékonyabb, vagy éppen teljesen más hatású anyaggá alakítható. Ezt használják ki sokszor a gyógyászatban is, de köztudott, hogy nagyon sok ártalmas szer is van használatban, amelyeket nem törvényes úton és nem törvényes használatra állítanak elő. Az élvezeti célok érdekében használt kábítószer pillanatnyi megnyugvást, eufóriát, felfokozottság érzést nyújthat ugyan, amely során az azt használó egyén megfeledezhet a gondjairól, egy nem reális világba kerülve pedig szintén nem reális érzéseket élhet meg. Azonban a hosszabb távú használat a pszichés hatás mellett sajnos gyakran nagyon komoly fizikai mellékhatásokkal és testi, lelki leépüléssel jár, ennek megfelelően a szer megvonása akár életveszélyes elvonási tünetekkel járhat (barbiturát származékok elvonását követő rohamok). Az orvosilag nem indokolt drogfogyasztás nem csak egyéni, hanem társadalmi probléma is, mivel fiatalok számára rossz példa, támogatja az alvilági és illegális terjesztési hálózatok fenntartását és fennmaradását. A későbbiekben részletesebben kitérünk egyes, a gyógyászatban és a társadalomban ismertebb és gyakrabban használt kábítószerre.

Addig is amennyiben tehetjük, maradjunk józanok! Jó egészséget!

György Emőke, gyógyszerész
Gyergyószentmiklós

Kábítószer lehet nyerni főként növényi alapanyagból (mák, nadragulya, maszlag, meszkalin, orbáncfű, légyölő galóca), bizonyos állati eredetű alapanyagokból (mirigyek), lehetnek természetben előforduló vegyületek, mesterségesen előállított vegyületek (szintetikus anyagok), vagy félszintetikus anyagok is.

A pszichoaktív szereket hatásuk alapján több csoportba sorolhatjuk be. Ide tartoznak a narkotikumok, ezek általános fájdalomcsilla-

mint például az alkohol), bizonyos altató hatású vegyületek pedig olykor ellenkező, vagyis élénkítő hatással bírnak.

A kábítószeresek legfőbb felhasználási módja valójában a gyógyászat. Orvosi rendeletre és orvosi felügyelet alatt történő használat során bizonyos szerek használata életmentő (sebészeti altatók, érzéstelenítők, amelyek lehetővé teszik a fájdalommentes műtétet), mások a nyugtató hatásuk miatt fontosak

Hálaadás a terményekért

A Magyar Katolikus Egyház hagyományosan október első vasárnapján ad hálát Istennek a terményekért, amelyeket az emberek javára érlelt a föld. Ezévből is elkészült a magyar lakó templomban a termények színes kavalkádját felvonultató csendélet, melyet Takács Gyula plébános atya áldott meg a szentmise keretében.

A frissen szüretelt terményekből, zöldségekből, gyümölcsökből, gabonafélékből, valamint már a télre, tavaszra készült befőttökből, lekvárokból álló kompozíció ezévből is Jandrasits Eszter és Dzsida Anna kezeműkáját, szépérzékét dícséri. Advent kezdetéig templomunkban az ősze ízeit, színeit, hangulatát sugározza ez a szép összeállítás, egyben emlékeztet az egyik legszebb, de talán legtöbb munkát igénylő évszakunk fokozatos elmúlására is.

Frigy József

Szoboravatás Budán

Boldog Brenner János bronzból készült egész alakos szobrát avatta fel Erdő Péter bíboros atya Budapesten a Budai Ciszterci Szent Imre templommal szemközti parkban december 13-án.

Az ünnepségen megosztotta a résztvevőkkel gondolatait megyéspüspökünk Székely János, valamint a boldoggá avatott vértanú papunk testvére Brenner József atya is. Az ünneplők között jelen volt Mádl Dalma asszony is, aki a szobor felállítását kezdeményezte és anyagiakkal is támogatta. A szobor leleplezése után Áder János, Magyarország köztársasági elnökének koszorúját helyezte el a talapzat előtt az elnök úr megbízottja.

A szónokokkal együtt mi is örömmel fejezhetjük ki afelett, hogy falunk egykori káplánjának mostantól a főváros is egy szép emléket állított, ráadásul a ciszterek temploma előtt, amely rendnek a szerzetesrendek feloszlása miatt ugyan csak rövid ideig, 1950-51-ben Brenner János Anasztáz is noviciusként tagja lehetett.

Frigy József

Sportkör Magyarlak

Előző számunk megjelenésekor éppen bizakodóak voltunk focicsapatunk szereplését illetően, hiszen a rossz szezonkezdet után sorozatban jöttek a szebbnél szebb győzelmek. Aztán valami ismét megszakadt, az utolsó hat fordulóban az öt vereség mellett csak egyetlen győzelmet sikerült felmutatni. Különösen fáj az utolsó két mérkőzésen elszenvedett nagyarányú vereség, melynek következtében mindössze a 12. helyen tel el csapatunk a 16 együttest számláló bajnokságban. Krajczár Zsolt csapatkapitány önkritikus szavai is erről a nem éppen szívderítő szereplésről árulkodnak:

„Először is kezdeném azzal, amivel a múltkor zártam: a változások! Nehezen, de megoldódni látszanak a problémáink, jelenleg is várjuk a hivatalos visszaigazolást, hogy minden rendben, és tiszta lappal folytathatjuk tovább, úgy hogy még várat magára egy kicsit ezen dolog részletes beszámolója.

De most inkább áttérnék a csapatra!

Az őszi folytatásban mintha látszott volna, hogy a rossz szereplést követően elindult a javulás, sorban

nyert a csapat, egészen kiegyensúlyozott játékokat produkáltunk. Aztán a szezon végére ismét visszaestünk a rossz formánkba. Közrejátszottak ebben a visszaesésben betegségek, sérülések, hiányzások (zárójelben megjegyezném, voltak akik sérülten és betegen is vállalták a játékot „példamutató” módon), de ez sem segített. Lehet, hogy magasra lett téve a mérce, és nem fizikálisan, – hiszen megfelelő kondija van a csapatnak – hanem lélekben és fejben fáradhatott el a csapat. Reméljük a téli pihenés ezen segíteni fog. Az edzések folytatódnak teremben, és amint lehet, újra láthatóak leszünk a pályán is, edzésen.

A csapat a szezont ismét a már megszokott dísznövágással zárta, idén már harmadik alkalommal, és ahogy korábban, úgy természetesen az idén is remekül sikerült ez a csapatépítő rendezvényünk.

De visszatérve a szakmai részre: a pihenő idő mindig gyorsan eltelik, és hamar itt lesz a nyakunkon a tavaszi szezonkezdet. Kérek mindenkit, aki tud, jöjjön és segítse, hajtja buzditással a mérkőzésen a csapatot!

És végül a csapat nevében szeretném megköszönni munkáját, áldozatvállalását azoknak az em-

bereknek, akik a csapat mellett voltak ebben az évben! Magam és a sportkör tagjai nevében kívánok mindenkinek Békés Boldog Karácsonyt és Boldog Új Esztendőt!”

Csatlakozunk Pepe bizakodó szavaihoz, mindent bele fiúk tavasszal!

2-3 LAK!!!

Frigy József

EFI rendezvény

Még november elején az Egészségfejlesztési Iroda Szentgotthárd támogatásával, a Sportkör vezetői és tagjai szervezésében a fiatalabb magyarlakai korosztály számára került lebonyolításra a sportpályán egy az egészséges életmódot népszerűsítő rendezvény. Kisebb és nagyobb gyerekek tájékoztatót hallgattak meg Tóth Mártonné Gabitól az egészséges, sportos, játékot előtérbe helyező életvitelről, majd ügyességi versenyeken bizonyították rátermettségüket. A fiúknak

nagy élmény volt, hogy Kozó Gyulának rúghattak büntetőket a kézilabdakapura. Zenga védett, amit tudott, ám néhány ígéretes focipalánta így is túljárt az eszén. A Sportkör tagjai az ügyességi számok teljesítőinek – a többnyire óvodás, kisiskolás gyerekeknek és a büntetőrúgóknak kisebb ajándékokkal – stílszerűen sportszokival, gyümölcscsel – kedveskedtek.

Rendszeresen jelentkezünk a Hírmondó hasábjain magyarlakai önkormányzati hírekkel. Forrásként a képviselő-testület ülésein készült jegyzőkönyveket használjuk, melyek teljes részletességgel tartalmazzák az üléseken megtárgyalt témaköröket, az egyes napirendi pontok eredményeképpen megszületett döntéseinket. A jegyzőkönyvek hivatali időben bárki számára hozzáférhetőek a Polgármesteri Hivatalban, e rovatunkban csak egy kivonatot próbálunk nyújtani a közérdeklődésre számot tartó döntéseinkről, önkormányzati rendeletekről, határozatokról.

Beszámoló a képviselő-testület üléseiről

TESTÜLETI ÜLÉS 2018. SZEPTEMBER 7.

- Első napirendi pontként a képviselő-testület a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló tavaly megalkotott önkormányzati rendeletét módosítja.
- A testület megismerte és elfogadja a Csörötnek szennyvízelvezetési és -tisztítási rendszer, illetve a Szentgotthárd ivóvízellátási rendszer 2019-2033 tervezési időszakra vonatkozó – a VASIVÍZ Zrt., mint üzemeltető által készített – gördülő fejlesztési tervét.
- Monek Gyula polgármester beszámol a Magyar Államkincstárnál az „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése Magyarlakon” címet viselő projekttel kapcsolatos egyeztetésről. A költségek megemelkedése miatt a 18 millió pályázati forráson felüli költségek fedezetére további 6 millió forint önerő biztosítására van szükség. Ezen összegre költségnövekmény kérelmet nyújtott be az önkormányzat, mely még nem került elbírálásra. Emiatt a kivitelező vállalkozói díjának kifizetése nem biztosított. Mivel az önkormányzat nem tudja vállalni a hiányzó összeget, amire egyébként a támogatási szerződésben sem vállalt kötelezettséget, ezért az államkincstár által kifogásolt önerő biztosításáról az alábbi határozatot hozza: a projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önerő összege és forrása (sorrendben) 1. költségnövekmény kérelemre nyújtott támogatás, ennek hiányában 2. működési költségvetés vagy 3. adósságot keletkeztető ügylet. Az önerő összegét elsődlegesen tehát a benyújtott költségnövekmény kérelemmel igényelt forrásból kívánja a testület biztosítani, mivel a saját forrás működési költségvetéséből történő elkülönítése esetén a működési kiadások teljesítése nem biztosított. Az önerő adósságot keletkeztető ügyletből – hitelfelvételből – történő rendelkezésre bocsátásához ezen felül előzetes kormányzati hozzájárulás szükséges.
- Határoz a képviselő-testület pályázat benyújtásáról a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényben leírtak szerint, az önkormányzatok rendkívüli támogatására vonatkozó lehetőséget kihasználva. A 4 millió 587 ezer 844 forint támogatási összeget a Szentgotthárd és Térsége Önkormányzati Társulás irányába a magyarlakai tagövoda finanszírozásában fennálló, lejárt esedékességű fizetési kötelezettség rendezésére fordítja az önkormányzat.
- Kuntner Ferenc önkormányzati főépítési megbízása a településrendezési eszközök, települési arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésére, módosítására irányuló eljárás végeztével lejárt. A képviselő-testület úgy dönt, hogy önkormányzati főépítési feladatok ellátására állandó jellegű megbízást a továbbiakban nem köt. Egyben felkéri a polgármestert, hogy a településkép-érvényesítési eszközökhöz kapcsolódó ügyekben a szakmai közreműködés igénybevételének más lehetőségét vizsgálja meg.
- Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület és a Magyarlakai Ifjúsági Kulturális Egyesület támogatási kérelmét tárgyalja ezután a képviselő-testület. Tekintettel az önkormányzat pénzügyi helyzetére az ÖTE beruházási támogatási kérelmét nem tudja támogatni. 372 ezer 884 forint működési támogatást szavaz meg viszont az ÖTE számára, valamint határoz a MIKE részére 30 ezer forint működési támogatás megállapításáról.
- Tárgyalja a képviselő-testület az ÖTE szándékát, melyben a Tűzoltószertár önálló ingatlanná minősítését szeretné az egyesület elérni az önálló pályázati lehetőségek kihasználása érdekében. Dr. Markó László jegyző úr ezügyben további egyeztetéseket tart szükségesnek, egyrészt az ingatlan megoszthatóságával kapcsolatban, másrészt az orvosi rendelő felújítására vonatkozó TOP program pályázati feltételeit és támogatási szerződését is meg kell vizsgálni. Ha ezek alapján nincs akadálya a megosztásnak, következhet a telekalakítási eljárás, az ingatlanvagyon átminősítése. A tulajdonjogról való rendelkezéssel kapcsolatos tulajdonosi döntést is körültekintően kell meghoznia a testületnek. Véleménye szerint a TOP pályázat lezárását követően kellene visszatérni az ügyre, melyet a testület egyetértőleg elfogad.
- A kistelepusi önkormányzatok alacsony összegű fejlesztéseinek támogatása pályázat megvalósításához kapcsolódóan a képviselő-testület vállalkozási szerződést köt a pályázattal érintett Árpád út felújításának kivitelezési munkáira a legjobb ajánlatot adó vasvári székhelyű Varga és Varga Építőipari Kft.-vel, nettó 2 millió 165 ezer 215 forint díjjal.
- Polgármester úr tájékoztatja a képviselőket, hogy a postasoron lévő társasházi lakás eladása kapcsán felmerült a garázs értékesítése is. Ennek során vált előtte ismertté az a tény, hogy az ingatlan-nyilvántartás alapján a csörötneki és magyarlakai bérházakhoz épített négy garázs által elfoglalt földterület a magyarlakai önkormányzat tulajdonában van. Az ingatlan helyzetét mindenképpen rendezni kell, ezügyben már felvette a kapcsolatot a csörötneki önkormányzattal. A további intézkedésekről a képviselőket tájékoztatni fogja.
- Módosítás szükséges a „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések a Rába völgyében, Csörötnek, Magyarlak és Rábagyarmat községek területén” című projekttel kapcsolatban korábban alkotott határozat szövegében. Az új szövegezés alapján az „akkreditált közbeszerzési tanácsadói” feladatok elvégzése tárgyában köt szerződést az önkormányzat a legkedvezőbb ajánlatot adó HHP Contact Tanácsadó Kft.-vel.

TESTÜLETI ÜLÉS 2018. OKTÓBER 16.

- Rendkívüli testületi ülésén egyetlen napirendi pontot tárgyalt a képviselő-testület. Az önkormányzat tulajdonában lévő, az önkormányzat forgalomképes üzleti vagyonába tartozó Magyarlak Kossuth Lajos út 240/3. szám alatt található, 88 m² alapterületű társasházi külön tulajdonú lakást és a hozzá tartozó udvar ingatlanrészét 12,5 millió forint irányáron értékesítésre kijelöli.

TESTÜLETI ÜLÉS 2018. NOVEMBER 20.

- A testületi ülésen elsőként Monek Gyula polgármester beszámolóját hallgatja meg és fogadja el a képviselő-testület a 2018. április 27. – 2018. november 20. közötti időszakban végzett munkájáról.
- Módosításra kerül az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló rendelet. A módosítással a polgármesterre átruházott hatáskörök száma bővül olyan ügyekkel, amelyek rövid határidejű intézkedést igényelnek.
- Szintén módosításról határoz a testület az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló önkormányzati rendelettel kapcsolatban. A vagyonrendelet pontosítására és jogszabályi hivatkozások hatályosítására kerül a módosítással sor.
- Egyes önkormányzati rendeleteknek a temetkezés rendjével összefüggő módosítása is szükségessé vált. Törvényi előírás változásának követése, illetve a temetési szolgáltatás, valamint a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátása temetői rendjének önálló szerkezeti egységben történő szabályozása valósul meg a módosítással.
- A közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó új törvényi szabályozásra tekintettel kerül módosításra a közösségi együttélés alapvető helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelet.
- A helyi adókról szóló önkormányzati rendelet is módosításra kerül. A képviselő-testület az üresen álló építési telkek beépítését ösztönzendő, egyben a településkép védelmét szem előtt tartva a magánszemélyek kommunális adója alóli mentességet e telkek esetében megszünteti. Ezen felül e rendelet keretében módosításra kerül – fél százalékos növeléssel – a helyi iparüzési adó mértéke is.

- A 2019. évi költségvetést megalapozó adó- és díjmértékek megtárgyalását is napirendre vette a testület. A helyi adók esetében döntés született, az előterjesztésben felsoroltak közül egyes temetői díjak módosítását tartja polgármester úr megfontolandónak, mely felvetésre további átgondolás után visszatérnek majd.
- Elfogadja a képviselő-testület a 2018-2023. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot, mely a hátrányos helyzetű csoportok – mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről szóló helyzetelemzést tartalmazza, valamint az ezen elemzés során feltárt problémák kezeléséhez szükséges intézkedési tervet.
- A képviselő-testület a Magyarlak 248 hrsz-ú közútnak egy korábbi határozatában megállapított Temető út elnevezését megváltoztatja, és a helyi közútnak a „Boldog Brenner János út” elnevezést adja.
- A testület a településkép-érvényesítési eszközökhöz kapcsolódó ügyekben történő közreműködésre megbízási szerződést köt Kövi Lóránt magyarszombatfai lakossal havi nettó 20 ezer forint megbízási díjjal.
- A Hegyalja úti szennyvíz-elvezető rendszer bővítésének kivitelezési munkáira a képviselő-testület szerződést köt a legalacsonyabb összegű ajánlatot benyújtó szentgotthárdi székhelyű Solar System Gotthárd Kft.-vel nettó 574 ezer 803 forint díjjal.
- Kijelöli értékesítésre a testület az önkormányzat tulajdonában lévő Magyarlak 269/1 hrsz.-ú – Hegyalja úti – 1683 m² alapterületű ingatlant 3 millió forint irányáron.

A képviselő-testület: döntést hoz a társasházi lakás további hirdetéséről a Szentgotthárd Városi TV-ben; tárgyal az orvosi rendelő felújításának pályázatában beszerzett defibrillátor kihelyezésének helyéről; tájékoztatást hallgat meg a TOP belterületi vízrendezési pályázat kivitelezőjének kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárásban tartott tárgyaláson történekről, annak eredményéről, mely szerint sajnos az ajánlati árak továbbra is jelentősen meghaladják a támogatást; véleményt formál a Virágos Magyarország versenyben való részvételért kapott 1 db gyertyánfa ültetési helyéről.

Kutyatartásról

A 2018. évi közmeghallgatáson ismét hangzott el panasz a községben kóborló ebekről. Az állatok szökésének megakadályozásával kapcsolatban a következőkről szeretném tájékoztatni a lakosságot.

A kedvtelésből tartott állatok – köztük a kutyák – tartására vonatkozó jogszabályi előírások a felelős állattartói magatartást alapvetően kettős cél érdekében kívánják kialakítani a gazdáknak: egyfelől a „jó gazda gondossága” kapcsán az állat védelme, fizikai és mentális egészségének megőrzése érdekében, másfelől a (lakó)környezettel, másokkal szembeni felelősség miatt.

Tapasztalataink szerint a nem megfelelő tartás, különösen a kóborlás tűrése mögött a közömbös hozzáállás mellett gyakran az említett célok belátásának hiánya áll, vagyis: a

kutya gazdája egyrészt nem gondol arra, hogy a felügyelete alól megszökött eb megsérülhet, vagy közlekedő járművel találkozva el is pusztulhat, másrészt nincs tekintettel arra, hogy a gazdátlan eb másokban félelmet kelthet, súlyosabb esetben pedig személyi sérülést vagy kárt okozhat.

Ezek elhárítására jelenlét hiányában az állattartó nem képes, ezért következményeit lesz kénytelen viselni, amelyek közül csak az egyik a közigazgatási hatósági eljárás. Sokkal célravezetőbb tehát az ebtartásról kellő körültekintéssel gondoskodni, így a kutya alapvető szükségleteinek kielégítésén túl például a tartási helyet az állattartásra alkalmassá tenni (szökés lehetőségének kizárása), de kiváltképpen az állattartási szokásainkat, hozzáállásunkat az elvárásokhoz igazítani.

A kóborló ebekről tett bejelentések alapján a jövőben is kivétel nélkül eljárást indítunk.

A közterületen sétáltatott kutyák ürülékét kérjük azonnal eltakarítani, összeszedni.

Együttműködésüket köszönjük!

Dr. Markó László, jegyző

Út menti parkolásról

A képviselő-testület idei közmeghallgatásán a jelenlévők részéről elhangzott, hogy községünkben növekvő számban parkolnak az itt élők autóikkal az utak mentén, megnehezítve a biztonságos elhaladást, adott esetben megakadályozva a közúton való közlekedést. Főként az azonos útszakasz mindkét oldalán egyidejűleg parkoló autók okoznak nehézséget, köztük nagyobb méretű járművel (traktor, tehergépkocsi, kommunális hulladékgyűjtő gépjármű) áthaladni adott esetben lehetetlen.

Habár útjainkon a megállás, várakozás tiltva, illetve korlátozva nincs, és a KRESZ szabályainak betartásával a parkolásra van lehetőség, mégis kérjük a tisztelt tulajdonosokat, üzembentartókat, hogy a közutak területét ne parkolásra használják, hanem gépjárműveikkel elsősorban saját ingatlanjainkon, kapubejáróikon álljanak meg.

Legyünk tekintettel arra, hogy a parkolással ne okozunk nehézséget más közlekedésben résztvevőnek. Gondoljunk arra,

hogy némi odafigyeléssel szomszédaink, más magyarlak lakosok, közfeladatot ellátó vagy köz(üzemi)szolgáltatást végző személyek (pl. mentő, tűzoltó) számára biztosítjuk ezzel, hogy biztonságban célhoz érjenek. Érdemes azt is szem előtt tartanunk, hogy saját területünkön állva kisebb eséllyel lesz ütközés, közlekedési baleset vagy éppen lopás veszélyének kitéve autónk.

KÖSZÖNJÜK!

Monek Gyula, polgármester

NYUGDÍJAS BALLADA

Megtört tollam sárba mártom,
Nyugdíjról szól most írásom.
Szaga bűdös, híg a leve,
Nyugdíjszabályzat a neve.

Az erődöt, azt a lány utolsót,
Úgy fejtik ki, mint a borsót.
Elérted már hatvannégy éved,
Leírnak majd akkor téged.

Nyugdíjad, az nagyon szerény,
Nem lehetsz abból nagy legény.
Éppen hogy csak tengődsz rajta,
Nem jut rongy öreg a popsídra.

Sárga leszel, mint a tarló,
Hátad görbe, mint a sarló.
Hajad ritka, mint fehér holló,
Megőszültél már, Te vén csavargó.

De ne add fel, te hű cimborá,
Jöhet még jó a vén latorra.
Vár még öröm, lehet még tavasz,
Lelked éltet, a nyugdíj legyen vigasz.

(Varga Mihály)

Áldott Karácsonyt!

**Minden magyarlak lakosnak kegyelmekkel teljes,
áldott Karácsonyt kívánunk, egyben boldog és sikerekben,
örömeikben bővelkedő új esztendő!**

*Monek Gyula polgármester
és Magyarlak Község Önkormányzata Képviselő-testületének tagjai*

Karácsonyi gyűjtés Botondnak

Gyűjtést szervezünk Horváth Botond családja számára.

Ahogy a megyei napilapban, a Vas népében is megjelent szeptember végén (<https://www.vaol.hu/kozelet/helyi-kozelet/igy-segitettek-ti-botondnak-2537785/>), a betegemelő lift-et helyi felajánlásból megkapták Ibolya néniék, annak használatához azonban egy új, nagyobb lakrészt kell építeni a beteg kisfiúnak és nagymamájának. Ehhez az építkezéshez tették félre a Haladás szurkolók által adományozott félmillió forintot, és ehhez szeretnék a gyűjtéssel magunk is hozzájárulni. Az új épületrészre nagy szükség van, Ibolya néni gerincbetegsége miatt egyre kevésbé tudja az időközben súlyban szépen gyarapodó Botondot emelgetni. Az építkezés az időjárás, az anyagiak és a tervezés függvényében akár ezévben el is kezdődhet. Az átutalásokat Frigy József e célra nyitott alszámláján gyűjtjük:

11600006-10000051-20043848

IBAN: HU41 1160 0006 1000 0051 2004 3848

Az átutalás Közlemény rovatába írt név (és cím) kerül feltüntetésre a honlapon az összeggel együtt.

A számlán összegyűlt összeget Karácsony előtt átutaljuk Ibolya néni, Botond családjának számlaszámára.

Ez az összegyűlt összeg a mai napon (december 10-én): 271 ezer forint.

A gyűjtés állásáról naponta frissítjük a magyarlakai honlapon ezt a felhívást tartalmazó cikket.

Minden önzetlen adakozónak nagyon szépen köszönjük a támogatást!

Frigy József

Idősek köszöntése

Az őszi egyik legszebb közösségi rendezvénye szokott lenni Magyarlakon az idősek számára megrendezésre kerülő bensőséges ünnepségünk. Október elején gyűltek össze falunk szépkorú lakosai, hogy együtt ünnepeljék az Idősek Napját, óvodások, iskolások, aktív és már nyugdíjas korú felnőttek. Tapsolhattak unokáiknak a Magyarlakai Óvoda műsora során, önfeledten élvezhették a Savaria (Brass Ensemble) Rézfúvós Együttes színvonalas – a humort sem nélkülöző – műsorát.

Monek Gyula polgármester úr köszöntötte az „ünnepelteket”, megköszönte nekik egész életen át – családjuk, közösségeink számára – végzett tevékenységüket, kitartásukat, hozzáállásukat, amely szilárd alapot, sokszor mintát nyújt a fiatalabbak számára. Külön köszöntötte polgármester úr a jelenlévők közötti

legidősebb hölgyet és urat is, kis ajándékkal kedveskedett nekik.

Demeterné Mihály Ági konferálásával rendezett műsor során először Zsuzsa néni és Ági néni terelgetésével az ovisok adtak ízelítőt a vidám, játékos óvodai életükről.

A Savaria Rézfúvós Együttes a hagyományos fúvós darabok mellett musical és filmzenéket, népszerű, fülbemászó dallamokat is hozott az ünnepségre, a koronát pedig egy fergeteges „duett”-tel tették fel műsorukra, mellyel ugyancsak jókedvre derítették és hosszan tartó tapsra ragadtatták a jelenlévőket. A műsor után a Magyarlakai Önkormányzat szerény vacsorára látta vendégül a megjelent lakosokat, majd mindenki kedvére anekdotázhatott még egy-egy pohárka ital mellett, örülhettek egymásnak e szép őszi vasárnap délutánon.

Frigy József

RECEPT – Fahéjas hullámkalács Tóth Mártonné Gabitól

Tészta: 75 dkg liszt, 11 dkg cukor, 2 csomag élesztőpor, 8 evőkanál olvasztott vaj, 160 ml tej, 125 ml víz, 4 egész tojás, 2 teáskanál vanília aroma.

Töltelék: 8 evőkanál vaj (olvasztott), 30 dkg kristálycukor, 4 teáskanál fahéj, fél teáskanál őrölt szerecsendió.

Elkészítése:

A hozzávalókból kelt tésztát készítünk. Kinyújtva tetejét megkenjük 8 evőkanál olvasztott vajjal, majd megszórjuk a töltelék hozzávalóival. Aztán a tésztát 6 sávra vágjuk; 3-3-at egymásra helyezünk; majd az egyes sávokat keresztbe 6 egyenlő négyzetre vágjuk. Az így kapott négyzeteket élére állítva rámaival kikent kenyérsütő formába rakjuk – 2 formát töltve meg. Rövid, kb. 10 perces újrakelesztés után 170 C°-on 30-40 percig sütjük.

Jó étvágyat!

Internet

KÖZSÉGÜNK HONLAPJA:

<http://www.magyarlak.hu>

FACEBOOK:

<http://www.facebook.com/magyarlak>

MAGYARLAKI ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG:

Farkas Rolf és Szilágyi Éva.

SOK BOLDOGSÁGOT KÍVÁNUNK!

SZÜLETÉS:

Parai Balázs és Bogdán Szilvia fia: *Milán István*,
Herczeg Balázs és Racker Krisztina lánya: *Melissza Mária*,
Labritz Péter és Kukor Hajnalka Mária lánya: *Lilien*,
Siklér Szilárd László és Tóth Edina fia: *Milán*,
Csicsai Norbert és Bácskai Andrea fia: *Áron Zsolt*

GRATULÁLUNK!

HALÁLOZÁS:

Nagy Imre,
Dancsecs Ernő,
Szabó Gézáné (szül.: Háklár Mária).

NYUGODJON BÉKÉBEN!

A Magyarlakai Hírmondó felhívásai

- Újságunkban szívesen jelentetnénk meg olyan recepteket, amelyek alapján már valaki elkészített ízletes ételt, süteményt.
- Lehetőséget szeretnénk nyújtani családi üdvözlétek megjelentetésére, legyen az akár születés, házasság, évforduló.
- Továbbra is várunk saját verset, mesét, glosszát, bármilyen eseményről, utazásról, kirándulásról készült beszámolót.
- Magyarlakai vonatkozású régi és újonnan készített fényképeket is szívesen közölnénk.
- Vállalkozók, cégek rövid bemutatkozását is lehetővé tesszük.

Közlésre szánt írásait, fényképeket a jfrigy@gmail.com email címre szíveskedjenek elküldeni, vagy személyesen juttassák el Frigy Józsefhez.

Jótanács, jó tanács?

„Ha a rossz ember igazságtalanságától szenvedsz: bocsáss meg neki, hogy ne legyenek rosszak mind a ketten!” (Szent Ágoston)